

Foto: U.S. Department of Defense/Flickr/Public domain

Världlandsavtal med Nato

2010 beslöt alliansregeringen att anta ett så kallat partnerskapsmål, vilket innebär att vi skulle utveckla och erbjuda världsstöd till natoleda trupper, som verkar på svenskt territorium. Ett beslut de flesta riksdagsledamöter inte då kände till.

Första gången avtalet officiellt presenterades var i försvarsberedningens förslag i maj 2014. Där poängterades att förutsättningarna att ge och ta emot militärt stöd från andra länder kräver ett världlandsavtal.

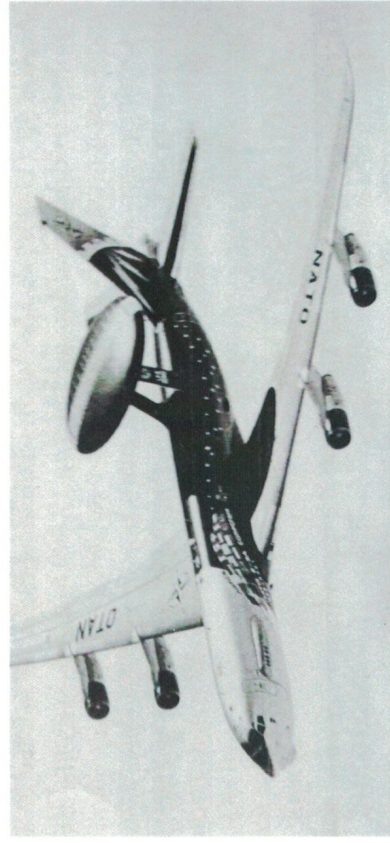
Tre månader senare beslöt regeringen att godkänna avtalet som under-tecknades av ÖB under Natos toppmöte i september samma år. Vid detta möte utpekades Sverige och Finland tillsammans med Australien, Jordanien och Georgien, som de partners som alliansen särskilt ska utveckla sitt samarbete med. Vi fick ”guldkort” i Nato.

Avsikten med världlandsavtalet var att underlätta att ge och ta emot militärt stöd från Nato. Det innebär att Nato ska kunna ha högkvarter på svenskt territorium under kris eller konflikt/krig.

Det står tydligt att världlandsavtalet ska att vara i överensstämmelse med Natos ”doktrin”. Det står inte vad denna doktrin avser men Nato har en kärnvapendoktrin, som innebär att Europas säkerhet ska garanteras av en mix av konventionella vapen och kärnvapen.

Därför är det angeläget att Sverige i likhet med Finland inför en lag som förbjuder kärnvapen på svensk mark.

Avtalet trädde i kraft 1 juli 2016 efter beslut i riksdagen.

Awacs är ett av de plan som USA numer använder i svenskt luftrum. Det är en flygande radaranläggning och kommandocentral. Awacs bedriver spaning och är mindre sårbar och mer effektiv än en radaranläggning på marken.

Snö, mörker och kyla

Utredningen ”Snö, mörker och kyla” presenterades 2004 – en obegränsad titel med tanke på innehållet.

Det handlar om ”utvecklingen av internationell militär test- och övningsverksamhet på svenskt territorium”. Denna verksamhet anses till exempel:

- vara väl förenligt med den svenska säkerhetspolitiska linjen och gagnar svenska intressen
- visa Sveriges ambition att aktivt delta i internationell krishantering och fredsfrämjande åtgärder
- bidra ekonomiskt till försvarsmaktens internationella insatser
- stärka Sveriges roll i det europeiska vapensamarbetet och ge möjligheter för svensk försvarsindustri att utveckla och marknadsföra svenska vapen.

Verksamheten bör ”bygga på stöd från den högsta politiska nivån med en aktiv internationell marknadsföring. Marknadsföringsarbetet förslås ske under ledning av regeringens särskilde samordnare för export av krigsmateriel.”

Förslaget beskrevs som ”en utvecklingsbar affärsidé”.

Den socialdemokratiska regeringen ställde sig bakom förslagen och försvarsmakten fick i uppdrag att starta en provperiod. Efter en utvärdering 2008 permanentades den internationella militära test- och övningsverksamheten på svenskt territorium av en borgerlig regering.